

**Előterjesztés
a Képviselő-testület részére**

a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kőbányán történő elhelyezésének támogatásáról

I. Tartalmi összefoglaló

A Könyves Kálmán körút, a Kőbányai út és a vasút által határolt, a volt Északi Járműjavító ingatlanegyüttese a Magyar Állam, valamint kisebb részben a Kőbányai Önkormányzat tulajdonában állt. A kiváló közlekedési adottságokkal rendelkező (az 1-es, 28-as, 28A és 62-es villamos, valamint az elővárosi vasút által érintett) volt ipari ingatlan fejlesztése – a szabályozás és a telekstruktúra átalakításával – a Magyar Állami Operaház Eiffel Műhelyházának (a továbbiakban: Műhelyház) kialakításával kezdődött el. A Liget Budapest projekt megvalósításával kapcsolatos feladatokról szóló 1356/2017. (VI. 12.) Korm. határozat a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum (a továbbiakban: Múzeum) telephelyének elhelyezése kapcsán már feladatul tűzte az Északi Járműjavító, ezen belül a Diesel-csarnok vizsgálatát.

A Műhelyház a műemlék Eiffel-csarnok és környezete megújításával olyan barnamezős beruházként valósult meg, amely megnyitotta a területet a további kulturális és tudományos fejlesztések előtt, amelyhez bőséges szabad terület áll rendelkezésre. Az intézmények egymáshoz közeli elhelyezése nagyobb látogatottságot generálhat, együttesen igen széles spektrumú, vonzó célpontot képezhetnek, emellett fontos, hogy a Műhelyház nívós kialakítását a közvetlen környezet további megújítása, méltó kialakítása kövesse. A Műhelyház maga is hangsúlyozza az ipari, ezen belül a vasúttörténeti múlthoz való kapcsolódást az építészeti kialakításával, valamint muzeális vasúti jármű beltéri felhasználásával.

Az Északi Járműjavító minden szempontból alkalmas a közlekedési eszközök, illetve azok történetének teljes spektrumú bemutatására szolgáló Múzeum kialakítására, a története szorosan összefonódik a vasúti közlekedéssel és járműgyártással, annak egyik emblemikus helyszíne. Emellett a terület közvetlen vasúti kapcsolattal is rendelkezik, amely a járművek mozgatásában előnyt jelenthet. Fontos szempont továbbá, hogy az állami tulajdonban álló ingatlan jelentős része nem hasznosított, ezáltal az ingatlan állaga folyamatos romlik, az állami tulajdon értéke csökken.

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum elhelyezése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2011/2017. (XII. 22.) Korm. határozat 1. pontja szerint a Kormány a Múzeum új telephelyének megvalósítása érdekében egyetért azzal, hogy a Múzeum elhelyezésére alkalmas helyszín kialakítására az egykori Északi Járműjavító Diesel-csarnokot is beleértendő területének kulturális célú hasznosításával kerüljön sor.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) hosszú éveken keresztül mindent megtett annak érdekében, hogy a Múzeum kőbányai projektjét elősegítse, mind a szabályozás, mint az érintett ingatlanok rendezése, mind a funkciók átrendezése tekintetében minden szükséges előkészítő feladatot, jogalkotást és beruházást elvégzett.

A kiemelt budapesti közösségi fejlesztések keretében az egykori Józsefvárosi pályaudvar és az egykori MÁV Északi Járműjavító területén megvalósítandó közcélú beruházások közlekedési kiszolgáltatásának egyes elemeiről szóló 1359/2019. (VI. 19.) Korm. határozatban foglaltak végrehajtása érdekében az Önkormányzat elvégezte a szükséges tervezési feladatokat, lefolytatta az

előírt egyeztetési eljárásokat, és az Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a Budapest X. kerület, Népliget és környéke: Könyves Kálmán körút, Kőbányai út, vasútvonal és Üllői út által határolt terület kerületi építési szabályzatáról szóló 9/2019. (III. 22.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 30/2019. (XII. 20.) önkormányzati rendeletet. A kerületi építési szabályzat módosítása megteremtette a jogi lehetőséget a Népliget és az Északi Járműjavító fejlesztési terület közötti, a Korm. határozat szerinti színvonalas gyalogos és kerékpáros közterületi kapcsolat létrehozására, melynek megvalósításával javítható a Népliget és az Északi Járműjavító területén tervezett fejlesztések, mindenekelőtt a Múzeum közötti összeköttetés.

A Múzeum fejlesztése mellett a 80a jelű (Keleti pályaudvar – Hatvan) és a 120a jelű (Keleti pályaudvar – Szolnok) vasútvonalon a Hungária körút keresztezésében létesülő új vasúti megállóhely létesítése is előkészítésre került a környezetében megvalósuló kulturális beruházásokhoz méltó építészeti megjelenéssel és funkcionalitással.

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum új központi kiállítóhelye előkészítésének további támogatásáról, valamint az átmeneti működéséhez szükséges többletforrás biztosításáról szóló 1198/2020. (V. 6.) Korm. határozat nyomán a Múzeum jelentős költségvetési források felhasználásával teljeskörűen, kivitelezésre készen elvégezte az építészeti és közlekedési tervezési feladatokat, továbbá megvalósult a leendő múzeumi terület átmeneti hasznosítása is színvonalas és sikeres ideiglenes kiállítás létrehozatalával.

Az új múzeumépület létesítéséhez szükséges volt a Kőbányai Mocorgó Óvoda telephelyének (Kőbányai út 30.) megszüntetése, egyúttal az 1101 Budapest, Kőbányai út 38. számú ingatlanon új óvodaépület építése, amellyel egyidejűleg az Önkormányzat az állami fenntartásban működő Kőbányai Szervátusz Jenő Általános Iskola épületét is bővítette. Az Önkormányzat a beruházásokat saját forrásból, valamint jelentős összegű, mintegy 3 milliárd forint hitel felvételével valósította meg, amely hitelt a mai napig törleszti.

Az ingatlanegyüttes másik működő intézménye volt a Törekvés Művelődési Központ, amelynek műemléképülete szintén a fejlesztés részét képezte, ahol a Miniszterelnökség a MÁV Szimfonikusok Zenekarnak, a Duna Szimfonikus Zenekarnak és a Duna Művészegyüttesnek az elhelyezését is előkészítette. Az Önkormányzat a Művelődési Központ épületének a kiürítése érdekében elhelyezte az ott működő Kőbányai és Vasutas TÖREKVÉS M.K. Kulturális-Szabadidő Egyesületet, valamint székhelyet biztosított a Duna Szimfonikus Zenekarnak is. Ezen műemléképület jelenleg szintén kihasználatlanul áll, az állapota drámaian romlik.

Az Önkormányzat továbbra is elkötelezett a Múzeum Kőbányán történő elhelyezése iránt.

Lázár János építési és közlekedési miniszter úr 2025. május 9-én olyan nyilatkozatot tett, amely szerint elállhat a Múzeum új központjának Debrecenben történő megépítésére irányuló szándékától, és megjegyzést tett az érintettek ezzel összefüggő elszántságával kapcsolatban.

Ezzel összefüggésben javasolom, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete erősítse meg a Múzeum Kőbányán, a volt Északi Járműjavító területén történő kialakítása melletti elkötelezettségét különös tekintettel az Önkormányzat által eddig tett erőfeszítésekre és ráfordításokra.

II. Hatásvizsgálat

A Képviselő-testület döntése felhívhatja a figyelmet arra, hogy a Kormány döntésének megfelelően a Múzeum új telephelyének előkészítése a kőbányai helyszín vonatkozásában megtörtént, és megvalósításra alkalmas. Az egyéb alternatív megoldásokhoz képest kedvezőbb, kiváló

elhelyezkedésű, számos városrendezési előnyt hordoz magában, és alkalmas a környezetében jelen lévő kulturális és környezeti elemek (Műhelyház, Népliget) vonzerejének együttes felértékelésére.

III. A végrehajtás feltételei

A Képviselő-testület döntése nyomán a nyilatkozat megküldésre kerül Lázár János miniszter úr részére. Az Önkormányzat álláspontja a nyilatkozat nyomán továbbra is konzekvensen képviselhető.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, időbélyegző szerint

D. Kovács Róbert Antal

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2025. (V. 22.) határozata**

a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Kőbányán történő elhelyezésének támogatásáról

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete nyilatkozik arról, hogy elkötelezett a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum (a továbbiakban: Múzeum) új központi létesítményének – a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum elhelyezése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2011/2017. (XII. 22.) Korm. határozattal (a továbbiakban: Korm. határozat) összhangban – a Budapest X. kerületi volt Északi Járműjavító területén történő elhelyezése iránt.
2. A Kőbányai Önkormányzat a Korm. határozatban és az annak végrehajtása érdekében meghozott további kormányhatározatokban foglaltaknak megfelelően saját áldozatvállalásával is elvégezte a Múzeum ingatlanának kialakításához szükséges jogalkotási, ingatlanrendezési, beruházási és tervezési feladatokat, továbbá elősegítette a felelős minisztérium, a Múzeum és a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. kapcsolódó feladatainak a végrehajtását.
3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a jelen határozata szerinti nyilatkozatáról az építésért és közlekedésért felelős minisztert tájékoztassa.

Határidő: azonnal
Feladatkörében érintett: a Főépítészeti Osztály vezetője